

KORNEUBURGI MARHAPOR

lovak, szarvasmarhák és juhok számára,

az ausztriai császárság, Porosz- és Szász királyságok által engedélyezve, kitüntetve a londoni 1862-iki, párisi, müncheni és bécsi érmevel, ő felsége az angol királynő, valamint ő felsége a porosz király főudvarmesterei hivatala részéről a készítő irányában történt leghízelgőbb elismerési iratok szerint — a legkitünőbb eredményeivel használtatik, s hathatósan bizonyulván be különösen:

Lovaknál: mirigyes és torokfájdalmak esteiben s bárgoros ellen, s különösen hogy alovak jó testben, teljes erőben s vidámságban fenntartassanak.
Juhoknál: a májmételey elfájlótlására, a rothadás s az altest minden fájlalmánál, hol telenség szolgál alapul.

Szarvasmarhákánál: a vértetésnél, a tevékés vagy rozsz tej-adásánál, melynek minősége a marhapor használata által szembetűnőleg megjavul, — tüdőfájdalmánál, a borjúzás alatt annak használata megmérhetlen előnnyel jár: gyenge borjúknak beadván, azok szemléletét gyarapodnak,

Továbbá:

Virágyanta (Blüthenharz)

a házi-állatok terméketlensége ellen.

Valódi minőségben kapható:

Pesten: Török J. gyógyszerárban, király-utca 7-ik szám alatt, — Thalmayer és társa, — Halbauer testvérek, — Glatz I. F. — BUDÁN: az udvari gyógyszerárban. 1149 (8-3)

Végképeni eladása

Egy nagy halmaz valódi rumburgi és hollandi vásznak, rumburgi asztalneműk, törülközők, színes kanavásznák és 2500 tucatát a legjobb vászon- és batiz-zsebkendőknek a vászonárak valódisága s teljes rótmérték biztosítása mellett — s tárgyak sürgetett eladása tekintetéből

a bees-árnak felényi árán.

Levélbeli megrendelések a pénzüsség beküldése vagy postai utóvét mellett a lehető leggyorsabban s a legelkülönösebben eszközöltenek, — s kívánatra mustrik is küldetnek. A leveleket kérjük e cím alatt küldeni:

„S. Meth, Rothenthurmstrasse Nr. 29 in Wien.“

- 1 vég mángolatlan vászon, becár 12 ft., most csak 6 ft. 50 kr.
- 1 vég 30 rőfös jóféle fehér fonalvászon, becár 18 ft., most csak 9 ft. 50 kr.
- 1 vég 30 rőfös kitűnő szilézai vászon, becár 20 ft., most csak 10 ft. 40 kr.
- 1 vég 30 rőfös mángolatlan kreaszvászon, becár 22 ft., most csak 11 ft.
- 1 vég 30 rőfös rumburgi vászon, becár 24—40 ft., most csak 12—20 ft.
- 1 vég 38 rőfös hollandi czérnavászon, becár 28 ft., most csak 14 ft.
- 1 vég 40 rőfös rumburgi czérnavászon, becár 32—40 ft., most csak 16—20 ft.
- 1 vég különösen jó rumburgi vászon 6 inghez, becár 28 ft., most csak 14 ft.
- 1 vég kitűnő rumburgi vászon 8 inghez, becár 30 ft., most csak 15 ft.
- 1 vég 50 rőfös hollandi vagy irlandi vászon, becár 40—60 ft., most csak 20—30 ft.
- 1 vég 50 rőfös kitűnő jó kézfonatvászon, becár 50 ft., most csak 25 ft.
- 1 vég 54 rőfös legkitűnőbb rumburgi vászon ára most csak 23, 26, 28, 30, 35, 40, 45 50—60 ftig a legfinomabbak.
- 1 vég 30 rőfös legjobb rumburgi ágybéli kanavászon, becár 15—20 ft., most csak 7—10 ftig.
- A legfinomabb s legjobb 3—4 nyüstös oroszvászon nyári öltönyökre urak számára, rófe: 30, 35, 40, 45 krjával.
- 1 tucat kisebbzerű fehér vászon zsebkendő, becár 2 ft. 40 kr., most csak 1 ft. 20 kr.
- 1 tucat jóféle fehér vászon zsebkendő, becár 5 ft., most csak 2 ft. 50 kr.
- 1 tucat jóféle rumburgi vászon zsebkendő, becár 8 ft., most csak 4 ft.
- 1 tucat legfinomabb fehér és színes rumburgi vászon zsebkendő, becár 12 ft., most csak 6 ft.
- 1 tucat francia batiz-zsebkendő ára most csak 4, 5, 6, 7—8 ftig a legfinomabbak.
- 1 darab pamut-abrosz, becár 1 ft., most csak 50 kr.
- 1 asztalteríték 6 személyre, azaz: 1 abrosz és 6 db. hozzáfűlő asztalkendő ára most csak 5, 6, 7—8 ftig a legfinomabbak.
- 1 asztalteríték 12 személyre, azaz: 1 abrosz és 12 db. asztalkendő ára most csak 10, 12, 14—16 forintig a legfinomabbak.
- 1 tucat jóféle eseléd- vagy konyhakendő ára most csak 2 ft. 50 kr.
- 1 tucat damasz törülköző-kendő vagy damasz asztalkendő ára most csak 5, 6, 7—8 ftig a legfinomabbak.

3000 db. a legjobb rumburgi vászon-ingek férfiak és nők számára — hogy azok minél gyorsabban eladhatassanak, 3, 4—5 ftjával a legfinomabbak — áruba bocsáttatnak. Férfingek megrendelésénél a nyakbőség pontos mértéke kértetik. 1179 (6-6)

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten, 1865 (egyetem-utca 4-ik szám alatt).

Haszonbéri hirdetés.

Békésmegyében kebelozott Körös-Ladány községhez fél órai távolságra fekvő Vermesi pusztá, — mely 1250 holdra terjed — 2 nagy birkaistálló és 1 lakházzal együtt több évre haszonbérbe adatik 1865. év szept. 29-től kezdve. — A feltételek Körös-Ladányban székelő Farkas Gábor ügyvédnél megtudhatók. — Körös-Ladány, július 11-én 1865. 1216 (3-3)

Titkos
BETEGSÉGEK,
ujjonnan keletkezettek
8 nap alatt
minőségre nézve
48 óra alatt
meggyógyítottak
dr. Fux J.
28 év óta fenálló rendelési intézetében, anélkül, hogy a beteg foglalatosságában háborgattatnék.
Rendel: d. u. 1—4 óráig.
Tiszteletdíjjal ellátott levelek a leggyorsabban eszközöltenek.
Lakása: Király-utca, 24. sz. a. 1-ső emelet. 1193 (4-12)

Kitűnő zongora.

Egy egész jó állapotban levő 6 és 1/2 oktávás zongora jutányos áron kéz alatt eladandó. Aranykéz-utca, 5. sz. II. emelet, 11. szám. 1239 (1-3)

Mindenemű
takarópapíros
(Makulatur)
kapható Pesten, egyetem-utca 4-ik sz.

Pesti biztosító-intézet.

Alaptőke: három millió o. é. forint.

A fentnevezett biztosító-intézet alólírt főügynöksége biztosításokat eszközöl:
a) tűzkárok ellen lakházakra, gyárakra, butorokra és mezői természetményekből álló készletekre, valamint

házbérbeni veszteség ellen is;

b) szárazon és vizen szállított javakat érhető elemi károk ellen;
c) jégkárok ellen, mindennemű földtermeszterményekre nézve.
Az életbiztosítási üzlet később fog megkezdetni.
A biztosítási feltételek lehetőleg a közönség előnyére vannak összeállítva.

Bővebb értesítéssel szolgál, és biztosítási földmányokat, valamint az alólírt fő-, egy a kerületében létező minden alügynökség elfogad

a „Pesti biztosító-intézet“ pécsi főügynöksége
Hartmann Antal.
1218 (3-3)

Stajer növénynedv

mell- és tüdő-betegek számára,
egy üveg ára 88 kr. o. é.

Engelhofer izom- és ideg-essentiája,
egy üveg ára 1 ft.

Dr. Krombholz gyomor-liqueurje,
egy üveg ára 52 kr.

Dr. Brunn szájjvíze (Stomaticon),
egy üveg ára 88 kr.

Folytonosan valódi és legjobb minőségben kaphatók:

Török József gyógyszer, király-utca 7-ik sz. a., Ebenführer A., Gindler G., Gindrich J., Hausner F. L., Höfler unokái, Kindl és Fröhwrth, König N., Oszecky és Schiesler, Reitsam F., Szenes Ed., Tobisch C., Tunner J., Vághy K., Weiss Fl. uraknál.

BUDÁN: Brunner G. F., Steden J., Prohászka, Schwarzmayr gyógyszerész viziváros és Wlasek gysz. Krisztina-város. 1230 (2-6)

Pest, augusztus 20-án 1865.

Előfizetési feltételek 1865-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csopán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csopán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyezer hasábotott pont sor ára, vagy annak helye egyszere i gátatandó 10 krba hárszor- vagy többször i gátatandó csak 7 krba számítatik. — Külföldre néve kiadó-hivatalunk számára hirdetésenyeket elfogad, Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurthban: Otto Mollien és Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelik Alajos, — és Pesten: a kertész-gazdasági ügynökség is. József-tér, 14 sz. a. Bélyeg-díj, külön minden i gátatandó után 30 krk.

Dr. Tóth N. János.

(1833—1865)

Boldogok, kik az ifjuság zajos küzdelmei után, a férfikor erejével élvezhetik az élet gyümölcseit, s az akkor bölcseségével tekintvén vissza a lefolyt évekre, elmondhatják: „Ime valósult az eszmény, mely előttünk lebegett, mi nem éltünk hiába!... Boldogok, kiknek a halál az a jöltevíz kéz, mely az átküzdött harez után oda tüzi keblükre az érdemjelt, míg a hálás utódok ajkain megzendül az elismerés győzelmi dala!

De boldogtalanok azon ifju hősök, kiket akkor sujt le egy gyászos pillanat, midőn az első, legnehezebb küzdelmeken már áttörve, csak néhány lépés választja el még a teljes győzelemtől! A sors vértanui ok, kik szellemüknél fogva fényes jövőre vannak hivatva, mely felé lényök összes lelkesedésével törekszenek, míg egy végtészerű perczben beteljesedik rajtuk a Sysiphus regye s fény és dicsőség helyett csak száraz göröngyök hullnak alá hamvaikra.

Ez dr. Tóth N. János története is, kinek arcképét e lapon veszik olvasóink. Egyik nevezetesebb pesti orvos volt, kit rövid pályája alatt szerencse és siker kísért s ki úgy élt, hogy széles körökben maradandóvá tette nevét.

A főiri körökben, gyógyításainak sikerteljsége és szeretetreméltó modora miatt igen keresett egyéniség volt, a szegények tödültek hozzá, tudván, hogy e nemes emberbarát ajtaja előttük mindig nyitva van; a tudományos szakirodalomba egy minden igénynek megfelelő és még több reményre jogosító munkával igatatta be nevét s midőn elhunyt, ama szellemnek megfelelőleg, mely egész életében lelkesíté, több pesti közintézetben nevezetes adományokkal tette felejthetlenné emlékezetét.

Tóth János 1833-iki apr. 7-kén fehér-megyei Tabajdon született, szerény házkörben. Atyját korán elvesztvén, anyja, ki

nagyon beteges volt, a gyermek neveltetését rokonaira bízta. Az elemi iskolákat honn végzé, a gymnasiumot Magyar-Óvárott kezdte meg. Ekkor egy szerkovácánál lakott s az orvosi pálya iránti hajlama itt lobbant fel először lelkében, midőn gazdája orvosi tartalmu könyveit mohó vágygal olvasgató.

Majd beköszöntött ama korszak, melyben lobogó zászlók alá gyűlt minden ifju, ki lelkesedni tudott. Tóth sem késett. Mint tüzer állott a 15 éves ifju a dörgő ágyuk füstje

nyugalmat, melyet az orvostudomány gyakorlati bölcsészetének nevezhetünk.

A forradalom után Tóth Pestre jött s az érettségi vizsgálat ugyanekkor hozatván be, az első egyike volt, kik azt letették.

Majd a pesti egyetemen az orvosi tanfolyamot végzé; 1857-ben orvos, 1858-ban sebésztudor és szülész-mester lett. Említendő, hogy már mint ötödéves orvosnövendék az egyetemen segédtanárkodott

A tudori fokok elnyerése után a Rókuskórházban mint másod orvos működött. Közben a volt pesti országos törvénytörvényesnél mint főlelkűdött orvos alkalmaztatott, de legnevezetesebb s fordulópont életében, a midőn Balassa vette maga mellé mint segédet a fiatal orvost s e helyzetben s mint ösztöndíjas mütönövendék szerezte meg ama magasb kiképezetést, mely Pest egyik első orvosává tette.

Balassa különös bizalmával tüntette ki Tóthot, s ez később a legnagyobb elragadtatással szolt ama napokról, melyeket a hirneves tanár mellett töltött. Mint mütönövendék is annyira kitüntette magát, hogy nevét e körökben ma is például emlegetik, s a mint a mütői oklevélet megnyerte, már is azonnal a közönség bizalma nagy mértékben fordult feléje.

1861-ben a magánygyakorlat foglalatokodott; 1862-ben „Az elsődleges bujafekélyek köré gyógytana“ című munkáját adta ki, mely e nemben az első magyar mű. Ezen és a következő években több érdekes értekezésel lépett fel az orvosi szaklapok és folyóiratokban. (Igy a gége vizsgálati és világitási eszközokról.) 1863-ban a gégetükrészet egyetemi magántanára lett. E tudományok ő volt nálunk egyik első kezdeményezője.

Közben már 1861-ben a Rókuskórházban tiszteletbeli főorvosnak nevezetett ki, 1864-ben pedig ugyanitt valódiságos főorvos lett s egy külön osztály vezetésével bízott meg.

DR. TÓTH N. JÁNOS.

hullámai. Szerencsére azonban az áradat nem tart sokáig; mert a jég elvonulván, utána a kiemelkedett víz is rögtön eltakarodik.

Dunán túl a mosonygyeji síkság terül el, melynek határai be nem láthatók; csupán néha igen tiszta időben tűnnek föl homályosan kékkellő távol hegyek. Kelet felé hasonlóképp síkság tárul föl előttünk, melyet szintén csak néha rekesztenek be láthatólag a nyitrai hegyek. És e két ritkaság, hozzávéve az itt kezdődő Csallóköz csaknem számtalan falucskával, kertekkel, rétekkel és szántóföldekkel van behintve. Észak felé a Kárpátoknak itt még nagyon középszerű és csupa szőlőkkel és kertekkel beültetett bérézei emelkednek. Az ezek által képezett völgyek, melyek nyáron mindenhol lombos fák árnyával kínálóznak, s átmenve a hajóhidon keresztül a Duna tulsó partjára, az ottani gyönyörű ligetek Pozsonyot egy nagyszerű angol kertté varázsolják. Anyi bizonyos, hogy anyyi és oly kényelmes sétahelye Magyarország egyik városának sincs, mert akármerre lépünk ki az utcákból, mindenhol a legszebb panoráma tárul föl előttünk.

melyben a honatyák a nemzet javáért buzogva anyyi üdvös törvényt hoztak. Az épület nem annyira szépsége, mint tömörsége és komolysága által tűnik ki. Épült négy régi ház helyén 1753-ban. Van rajta négy sorban 60-nál több ablak s közepe táján erkély, mely fölött fekete márvány táblán e följirat olvasható:

Curia Fisci Regii Hung.
Regnante
Maria Theresia, Austriae Archiduce
Ut iancta Clementiae Iustitia in ea
perennet
Amplior operibus a fundamentis
extruxit
A. R. S. MDCCLIII.
Futura deserit
Qui praesentia negligit.

Hogy 1849 óta az országház is, mint sok más középület idegen özöklora volt szentelve (ha ugyan e szó itt alkalmazható) emlitenünk sem szükséges.

Az első alak Minervát képezi, mint a tudományok és művészetek védnökét, egyik kezében mérleggel, számokkal és mértékkel, másikban nyitotta könyvvel, melynek lapján e szavak olvashatók: „Minden egységből származik, és minden egységbe tér vissza”. A másik alak kezében lánda van, s a kivivott, tevékeny erény jutalmul babérkoszorúval van díszítve. A harmadik a hazaszeretetet ábrázolja, ifjúi alakban, erőteljes és izmos, s mint a paizs és feyvert bátran lábaival tipor s a harc dicsőségének mindent kész föláldozni; egyik kezében tüből és tölgylombokból készült koszorut tart. A homlokzat közepén két genius emeli az egyházi és világi érdemeikkel díszített nemesi cimert, melynek magyarázatul a baloldalon álló szobrok szolgálnak. Az e cimert mellett legközelebb álló, babérkoszorúval díszített alak, mely mellén bepecsételt levelet őriz, bal kezében pedig kardot tart, a tanácskozáskor való titoktartást s egyszersmind a hazának feyverrel is védelmezésére való készséget, tehát a tanácssteremben és csatatéren szerzett érdemeket jelképezi. A második alaknak, mely mindkét ke-

Képek a hazai népeletről: LI. Tutajos tótok. — (Lüders rajza.)

A természetől nyert e gyönyörű fekvésen kívül az ipar is hozzájárult, a város közel vidéke kellemeinek emeléséhez. Mert a kertek többnyire izletesen vannak berendezve, s a Dunán túl fekvő ligetek azonnal elárulják az ápoló emberi szorgalmat. Megjegyzendő, hogy a Duna azon számos ága, melyek Pozsony fölött és alatt több kisebb-nagyobb szigeteket képeznek, a városnál mind egy mederben vannak egyesülve.

Az eddig mondottakból nem nehéz következtetni, hogy az itteni levegő egészséges. Ehhez járul, hogy noha a légmérsék itt is gyakran változó, de a nyári forró napok és hideg éjszákák közti ellentét még sem akkora, mint például az Alsó-Tisza vidékein. Vize pedig, minthogy a kutak nagy része a szomszéd hegyek forrásaiból van ellátva, kitünő.

Azonban tekintsük meg egy kissé magát a várost. Miután egész látképe a Vas. Ujság 1862. 26-ik száma hozta, csupán azon részletekre kell szorítkoznunk, melyek ott említve nem voltak. Épületei közül legelőször is az országházat kell emlitenünk, a Mihály-utcában. Ez azon épület,

A városháza a Vas. Ujság 1862-diki 26-dik számában az ott lerajzolt főtérén volt közölve. Azért külső alakjáról itt nem is szólnunk, hanem koráról kell valamit elmondanunk. Mikor épült, bizonyossággal nehéz meghatározni. Hogy több századot látott maga fölött elrepülni, azt alakja azonnal elárulja. A városi krónika pedig arról is tanuskodik, hogy 1388-ban az itteni zsidóságtól, mely azt zálogban birta, kiváltván, újra a városi tanács számára rendeztetett be. A legrégibb okmány IV. Bélától való 1260-ból, midőn Ottokárral békét kötött. A régiebbek valószínűleg épen az Ottokár-féle háborgások alatt veszték el.

Megemlítendő továbbá az érseki palota a János-téren. Ezt 1781-ben herceg Batthyány József primás építtette, és valóban izléses épület. Csak az kir, hogy hozzá mindenfelől csupán keskeny sikátorokon juthatni s maga a tér is, melyen áll, akár hosszúságát, akár szélességét tekintjük, alig terjedelmesebb valamely középszerű utcánál. Az épület homlokzatát allegorikai alakok díszítik, melyeknek leírását Ballus, előbbi közleményünkben említett művében ekkép adja elő:

zével egy szivet szorít magához, a sziv tisztaságát, mint a főnebbi erények nélkülözhetlen feltételét kell kifejeznie. Az utolsó csoportozat a papi méltóságra vonatkozik. A religiót jelképező nő egy golyón ül, jobb kezével kerékre támaszkodva, annak jelül, hogy a papnak mint a golyót és keréket, úgy a földit csak kevéssé kell érintenie. A csonka oszlopra támaszkodó az előbbi mellett álló s hozzá arccal fordult alaknak az állhatatosságot és magát Istennek átgondolást kell jelképeznie.

A vármegyeház hasonlóképpen Pozsony szebb épületei közé tartozik. Továbbá kiemelendők még a városi színház és redoutépület, melynek rajza szintén közöltem a „Vas. Ujs.” 1862. évi 26-ik számában, a volt Grassalkovics-palota a hozzá tartozó nagyszőnyörgéssel (melynek rajzát itt közöljük), a volt érseki nyári palota, mely most katonai kórházzal szolgál, és a mult évben épült nagyszerű országos kórház stb.

Valamivel részletesebben kell szólnunk a „Vas. Ujság” említett számában szintén közlött székes-egyházról, mely erős kockakövekből góth izlésben van építve. Építésének idejére nézve

eltérők a vélemények. Némelyek szerint ugyanis László király emeltette 1090-ben; míg mások magától I. Istvánról származtatják, és ez is szent Mártonnak levén szentelve, eredetét a sz. Márton hegyi beczés-apátsággal hozzák kapcsolatba. Legvalószínűbb, hogy építéséhez több magyar király hozzájárult, nevezetesen: Sámuel, Péter, András, Béla és Salamon, míg végre László alatt

befejeztetett. A templomhoz három sekrestye van csatolva. Ezeknek egyikében szokták koronázás előtt az ország jelvényeit letenni s velők a királyt földiszíteni. Különös említést érdemel alamiznás sz. Jánosnak a templomhoz kapcsolt kápolnája, melyet Eszterházy Imre érsek 1734-ben építtetett. Ennek falai arannyal gazdagon ékesítve, egészen márvánnyal vannak borítva. A boltozat fölött kupola emelkedik egy kis toronnyal, honnan világosság hat be a kápolnába. E kis épület költségeit az építés korában 60,000 forintra becsülték. Benne fekszik az oltáron a szent teste, kinek tisztelőre az épület szenteltetett, és pedig két lebegő angyal által tartott ezüst koporsóban. Az angyalalakok, valamint az oltár is, hazai fehér márványból készítték. Az ezüst koporsó oldalfalai félrehuzhatók s alattok üvegből készítték vannak, melyeken keresztül a szentnek csonjtjai láthatók. Mátyás király ez erkélyt, Konstantinápoly elfoglalásakor, a török császártól kapta s előbb Budára szállíttatta. De midőn Buda is ellenséges kézbe került, az erkélyt Marienthalba, Pozsony szomszédságába hozták, mely falu azelőtt a pálosok tulajdonához tartozott. Innen hozta aztán át 1530-ban I. Ferdinánd parancsára az akkori főispán Szalay Márton Pozsonyba, és Pázmán látta el az ezüst koporsóval.

Nevezetes a székes-egyház főoltára is a szentélyben. Fehér márványból van készíttve s rajta sz. Mártonnak fém-ből öntött 90—100 mázsás lovag-szobra látható, azon jelenetet tüntetvén elő, midőn az említett szent köpenyét kardjával kettévágja, hogy egyik felét a mellette földön fekvő mezeten koldusnak adja. A szentély oldalfalait több érsek családi címere és mellképe, s hajóit pedig számos oltár és emlékkő díszíti. Hajdan a templomban ment végbe a tűzpróba is, mire az különös szabadalommal volt felruházva. Történt pedig az három tanu, u. m.: a bíró, a pap, és a törvényszéki jegyző jelenlétében. — Kezddött imádsággal, mely után a vasat szentelt vízzel locsolták meg; aztán pedig a pap azon helyet is, melyen tüzet akart rakni, megszentelte. Az izzó vas miejének elolvása után az áldozár feszülettel és szentelt vízzel a próba helyére ment, hol az előbb megáldozott vádolt e szavakkal fogta kezébe az izzó vasat: „Az Üdvözítő Jézus Krisztus testével, melyet ma az áldozatkor vettem, fogom ez izzó vasat, nem bizakodva a növények vagy

más kárhózas szerek valami titkos erejében”. — A templom tornyát 1760-ban villám sújtván, tetemesen megrongálta, úgy hogy 1765-ben csaknem egészen újra épült és 13 öllel magasabba emeltetett. A jelen század harmadik tizedében újra leégett a födele, és akkor hasonlóképp több évig csomkán állt, míg a többi részekkel nem egészen összehangzó mostani alakját nyerte.

székhelye a várban volt, honnan Imre király alatt 1204-ben költöztek a városba III. Imre pápa helybenhagyásával. A káptalan levéltárában ritka becsü régi okmányok vannak, legrégiebbek sz. László korából, mivel a korábbi keletiek az Ottokár-féle zavargásokban elpusztultak. IV. László megújította a IV. Béla alatt 1250-ben írásilag, biztosított szabadalmakat; azokat 1287-ben ki-

Pozsony: A Grassalkovics palota. — (Fénykép után.)

terjesztette, s az utóbbi királyok megerősítették. III. András 1292. és 1293-ban még újabbakkal növelte. A káptalan pecsétjén a világ Megváltója látható, a mint a templom tetőjén két torony közt állva, bal kezében a világ-gömböt tartja, jobbját pedig áldásra jobbjeszti.

A székes-egyházon kívül mind régiségre nézve, mind más tekintetben is nevezetes a Ferenciek temploma, melyet IV. László 1272-ben III. Miklós pápa parancsára építtetett, és pedig, mint állítják, vagy hálálul az Ottokáron nyert győzelemért, vagy korábbi épen nem keresztényies bűnbánó emlékeül. Azon helyen, hol áll, már azelőtt is létezett templom, és pedig a minoritáké. Nevezetessé teszi e templomot az is, hogy koronázás után az új király itt szokta az arany sarkantusyt vitézeket ily lovagokká

lítani. A sekrestye melletti torony kockakövekből van összeállítva, és pedig a bécsi sz. Istvánéhoz hasonló alakban.

A jézuiták temploma az evangélikusoké volt, mint közönséges lakházhöz hasonló alakja is bizonyítja, kik azt 1636-ban építtették. Kolonics érsek azt 1672-ben elvevén, a jézuitáknak adta. Építtették volt pedig az evangélikusok német templomnak. A küzdelmes építés történetét részletesen adja elő Pogner Jánosnak Lichner Pál által 1861-ben kiadott egykoru naplója. Hasonló sorsa volt az Orsolyaszűzek mostani templomának, melyet szintén az evangélikusok építtettek 1640-ben, és pedig magyar és tót imaháznak. E zárdánál meg kell emlitenünk, hogy az 1701-ben Szőnyön született, hátul összenőtt iker nővéreket életük vége felé itt tartották. — Tíz éves korukban ugyanis bizonyos Csúzy nevű orvos szerevén meg íket, pénzkeresettől Német-, Angolországban és Hollandban hordta őket, míg végre az akkori esztergomi érsek a szerencsétlenekeket kiváltván, a pozsonyi Orsolya-szűzek felügyeletére bízta, hol a keresztényen vállásban és kézi munkákban nyertek oktatást, míg — mint tudva levő dol-

Pozsony: Részlet, a sétalétről. — (Fénykép után.)

log — 21 éves korukban csaknem egy pillanatban meghaltak. — Ezeken kívül van még a r. katolikusoknak valamint a belvárosban, egy a külvárosokban is több templomuk, melyeknek részletes leírása azonban e lapok körén túl terjed. Az evangélikusok, kik itt különösen a bécsi békekötés után kezdtek a szomszéd országokból számosan összegyülekezni, most is két templommal bírnak. El-

ruban csaknem egy pillanatban meghaltak. — Ezeken kívül van még a r. katolikusoknak valamint a belvárosban, egy a külvárosokban is több templomuk, melyeknek részletes leírása azonban e lapok körén túl terjed. Az evangélikusok, kik itt különösen a bécsi békekötés után kezdtek a szomszéd országokból számosan összegyülekezni, most is két templommal bírnak. El-

HIRDETÉSEK.

ELŐFIZETÉSI FÖLHIVÁS

ily czimű legújabb s legterjedelmesebb naptárra:

ORSZÁGOS NAPTÁR

1866.

Magyarország és kapcsolt részei számára.

ELSŐ ÉVFOLYAM.

Hunfalvy János, dr. Henszlmann Imre, Jókai Mór, dr. Konek Sándor m. kir. egyetemi jogtr., dr. Gerlóczy Gyula és dr. Sporzon Pál, budai műegyetemi tanárok, Lővész György és dr. Pauler Gyula ügyvédek, dr. Farkas Mihály, a „Falusi Gazda” szerkesztője, a Magyar Sajtó és Vasárnapi Újság szerkesztői stb. közreműködésével.

szerkeszti **ÖKRÖSS BÁLINT,**
köz- és váltóüggyvéd és váltójegyző.

E nagy naptár czélja s rendeltetése, hogy segítőkív legyen, mindenkéül előmozdítván a közhasznú ismeretek közzétételét s a közélet és közforgalom adottságait; legyen kimerítő s rendszeres gyűjteménye a tudnivalóknak, melyek a nagy közönség minden osztályát érdeklik; legyen önkönyv, hi képe az időknek, maradvány becsü kronikája a közérdeklő eseménynek, melyekkel a tudomány, a gazdaság és kereskedelem évről évre gyarapodnak.

A tartalom, melyet a jelen fölhívás terjedelméhez képest csak a főbb osztály czimzei szerint jelezhetünk, meggyőzi, — a tisztelt férfiak névsora pedig, kiket a legelső munkatársakul megnyerai szerencsénk volt, — biztosítja a t. közönséget arról, hogy az „Országos naptár” irányát és tartalmát tekintve, minden várakozást ki fog elégíteni.

Az „Országos naptár” következő részekből álland:

- I. Naptári rész,** minden vallásfelekezeti használatára, az új év pontos csillagászati ismertetésével dr. Monte Degói Albert Ferencnek az Egri csillagok igazgatójának szerkesztése szerint. Ezen részhöz a napi számvétel és jegyzetek fölvetelére egy napló s a határidők, hivatalos ügyletek és tendők bejegyzésére egy jegyzéknaptár járul.
- II. Általános fizikai névtár,** a legfőbb törvényhozó hatalomtól le a végrehajtás legkisebb közegeig Magyarország és a kapcsolt részek számára. Ide tartoznak különösen:
 - A) A felsővezető uralkodóház, a magyar királyok névsorával uralkodási rend és órák szerint, s a királyi méltóságok szabályozó alapörvényekkel.
 - B) Az országgyűlés, mint a törvényhozó hatalom másik tényezője, valamint az országgyűlés rendszere, alapszabályai, a felső- és alsóház tagjai s hivatalismegnevezése.
 - C) A végrehajtó hatalom közege, névszerint: a magyar kir. helytartótanács, kir. hétémezes tábla, kir. ítélő-tábla, kir. váltófőeljárás, kerületi táblák, első bíróságok, váltófőeljárások, megyék, szabad kerületek, szab. kir. és rendezett tanácsos megyék, pénzügyi és rendőri hatóságok stb. Vegre az ügyvédek névsora a fővárosban és vidéken.
- Kiemelendőnek** veljük, hogy mindezen hatóságokat, naptárakban még eddig sehol elő nem forduló bővítéssel fogjuk ismertetni, a mennyiben minden egyes hatóságoknál egyszerűen a bírói illetőség, terület- és ügyek szerint, a hatósági szervezettel és ügyeivel, végre a hatóságoknak és bírói kerületeknek rövid történelmi és statisztikai ismertetése is közölletik.
- III. Egyházak és iskolák,** valamennyi vallásfelekezethez, és a szentszékek, terület- és ügyilletőség szerint. Vegre a magánnevelők.
- IV. Közintézetek és egyletek,** névszerint: a magyar tudom. akadémia, Kiszaladai-társaság, magy. nemz. múzeum, terméstudományi társulat, orvosgyűlés, magy. földművelésügyi, a magyar és egyéb biztosító társulatok, gazdasági, ipar- és kereskedelmi egyletek, nemzeti színház, zené, műtárlat, takarékpénztárak, kórházak, és egyéb közintézetek.
- V. Közlekedés,** t. i. a postaugy, vasutak, gőzhajózás s közlekedési magánvállalatok.

Ökröss Bálint,
szerkesztő.

Előfizetési föltételek:

- Az „Országos naptár”, hogy annál pontosabb adatokat szolgáltatson, s az időközi változásokat is fölvehesse: szeptember és október hónapokban fog nyomtatni, s november első napján szétküldeni.
- Az „Országos naptár” körülbelül 24—25 legnagyobb nyolczadért ivból, s így mintegy 800 haszából áll.
- Előfizetési ár egy példányra 1 ft. 30 kr. o. ért., mely összegért az „Országos naptár” csak szeptember 6-ig, előfizetés után lesz kapható. A bolti ár 2 ft. leend.
- Az előfizetési pénzeket szeptember hó tizedikéig kérjük beküldeni, hogy magunkat a példányok száma iránt tájékozhatassuk, mert a vállalat oekonomijája nem engedi, hogy a megrendelt példányok számát a nyomtatványokékkal felülmúlja.

- VI. Magyarországi a mult évben,** és pedig:
 - A) A mult év történelme. Ez állandó rovat hi s rendszeres rajzát adja a fontosabb eseményeknek, melyek az „Orsz. naptár” megelőző évben hazánkat illetőleg fölmerültek. — Tartarván évről évre a napi lapokból azt, a mi a történelem.
 - B) Statisztikai adatok mult évből, a népesség, hivatalos ügyek, gazdaság, ipar és kereskedelem stb. köréből.
 - C) Törvényhozás a mult évből, ismertetése a megelőző évben kelt törvényeknek és rendeleteknek; tájékozási a gyakorlati életben, s adalékul a jogtörténelemhez.
 - D) A mult év irodalma, nyomdák, nyilvános lapok és művek ismertetése.
 - E) Pest mult évben, — különösen a főváros statisztikája, háza, háztulajdonosi, s az évenkénti birtokváltozások.
- VII. Birodalmi ügyek,** melyek részint hazánkat az osztrák birodalommal közösen, részint a német örökös tartományokat különösen illetik, s államjogi, történelmi és statisztikai érdekekkel bírnak.
- VIII. Külföld, különösen:**
 - A) Az Európai uralkodók és államszerkezet.
 - B) Egyetemes világtörténelmi adatok a megelőző évből.
 - C) Statisztikai táblázat a különböző államoknak, népesség, kiterjedés, vallás, nyelv, haderő, pénzügy stb. tekintetében.
 - D) Irodalom és művészet.
- IX. Gazdaság, ipar és kereskedelem,** a legújabb fölfedezésekkel, gyakorlati szabályokkal s tudományos értekezésekkel.
- X. Életrajzok,** a jelenkor legkitűnőbb szereplőinek rövid életrajza, sikerült arcképekkel.
- XI. Szépirodalom,** jelesebb írónk belletrisztikai dolgozatai.
- XII. Különfélék,** mint: a belyeg törvények, állampapírok értéke s hasznai ideje, számtani táblázatok, ügyviteli szabályok, pénznemek és mértékek, vásárok stb.

Heckenast Gusztáv,
kiadó-tulajdonos.

Az „Országos naptár” kiadó-hivatala.

Árverési-hirdetés.

A CSÁSZAR Ó FELSEGE 1864-ik évi augusztus hó 22-ikén legmagasabb elhatározása folytán a bécsi cs. kir. kincstári

PORCELLÁN-KÉZMŰ-GYÁR

megszüntetése iránti előterjesztést legkegyelmesebben helyben hagyni méltóztatott. Ezen legmagasabb elhatározás következtében egyszersmind a Pesten létezett cs. kir. porcellángyári bizományraktár megszüntetvén, az itt létező porcellán-árak árverés útján eladandók lesznek.

A tisztelt közönségnek alkalom nyujtatván ezen, egy évszázad óta kitűnő tulajdonairól hírneves bécsi porcellán legkülönműbb, általános háztartási, szállodai, éttermek, kávéházak sat. felszerelésére megkívántató, mint városi ugy vidéki használatra alkalmas czikket, névszerint: ét. kavé, thea, oszóna-edény s mosdó-készülékek, virágédények és tartók, alakok, mellszobrok, képek sat. előnyös megszerzésére, mely összes tárgyak tetszés idom, megnyerő díszítés és állandó aranyásuk miatt kitűnők.

Az árverés a fűtön Tüköry-féle (ezelött Spiég) házban levő cs. kir. fővármihvataj 5-ik számú raktára helyiségeiben, folyó évi augusztus 20-kán kezdődik és után következő napokon 3-dik szeptemberig folytatattik.

Ezen áruraktár különösen gazdag választékát képezik: a gyógyszerári, vegytani, fényképezési sat. czikket készületei.

Nemalán további felvilágosítások végett a fent kijelölt 5. számú raktárban szóbeli vagy írásbeli megkereséseket készgesen elfogadván, minden megbízás legkielegetőbben teljesített fog. — Pesten, 1865-ik évi augusztus hó 10-kén.

A cs. kir. kincstári
1940 (2-2) porcellán-kézmű-gyar-igazgatóságától.

A legnagyobb vászonruha-raktárban váczi-utca,

„Ypsilantihoz” Pesten,

kaphatók a legolcsóbb árakon és legnagyobb választékban mindenemű fehéreneműek férfiak, hölgyek és gyermekek számára,

ugymint:

20000 darabnál több férfi-íngék rumburgi vagy hollandi vászonból darabja 3 ft, 3 ft 25 kr, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8 ft, 10 ft, 12 ft.

10000 darabnál több színes férfi-íngék 1000 különböző mintában, régibb mintája 1 ft 80 kr, 2 ft, legújabb minták és legdivatosabban varrva 2 ft 50 kr, 3 ft.

Fehér pamut madapolan férfi-íngék 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr.

Férfi-gatyák vászonból, magyar vagy félmagyar mintára 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr.

Női íngék rumburgi vászonból, simák 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft, 10 ft, sveiczi és francia mellmustrával 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft.

Fü-íngék vászonból 4 éves 1 ft 80 kr, 2 ft 10 kr, 6 éves 1 ft 85 kr, 2 ft 40 kr, 8 éves 2 ft, 2 ft 45 kr, 10 éves 2 ft 10 kr, 2 ft 65 kr, 12 éves 2 ft 40 kr, 2 ft 90 kr, 3 ft 50 kr, 14 éves 2 ft, 65 kr, 3 ft 15 kr, 4 ft 20 kr, 16 éves 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr.

Színes fü-íngék 4 éves 1 ft 25 kr, 6 éves 1 ft 40 kr, 8 éves 1 ft 55 kr, 10 éves 1 ft 75 kr, 12 éves 2 ft, 14 éves 2 ft 10 kr, 16 éves 2 ft 20 kr.

Mindenemű téli alsó mellények, nadrágok, harisnyák és egyéb téli czikket férfiak és hölgyek számára nagy választásban.

Főraktár a legjobb amerikai krinollnak fehér vagy hamuszín, darabja 2 ft 50 krtól 6 ftig, vörös 5 ftől 8 ftig.

Színes alsó szoknyák legfinomabbak, darabja 6 ft 50 kr, 7 ft, 7 ft 50 kr.

Ferstel orvos tyukszem-irtószerre egy üvegesko 60 kr.

És sok egyéb kész fehérenemű czikket, melyekről az árjegyzék kívánatra bérmentesen elküldetik.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat rumburgi, hollandi, irlandi, kreasz- és bőrvászonokban a legolcsóbb gyári árakon.

Vászonsebekendők tucatzája 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft, 10 ft, egész 20 ftig.

Törülközők tucatzája 5 ft 50 kr, 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8 ft, 10 ft, 12 ft, 13—16 ftig.

Színes agyi kanavasz vége 9 ft, 10 ft, 11 ft, 12 ft, 13—16 ftig.

Valóságos vászon-asztalnemű.

Asztalkendők tucatzája 5 ft 30 kr, 6 ft 20 kr, 6 ft 60 kr, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft, 9 ft.

Abroszok minden nagyságban hat személytől 24-ig. Asztali készletek 6, 12, 18 és 24 személyre. Legjobb minőségű kőbő-czérna oszomja 1 ft 20 kr, és 1 ft 60 kr.

Nagy választás ágyciterők, pique és tricót-paplanokból, kavés-kendőköl és minden e nembe vágó czikketből.

Raktárunkban vett czikketnél nagy előnyül szolgál az, hogy minden megvett, az árjegyzék ellátott czikk 14 nap alatt nemcsak kicsérélhető, hanem egyszersmind ki nem elégítési esetben az ár vissza is adatik.

Szállítások minden irányban, az ár előleges beklűdése mellett vagy utánvéttel gyorsan és legjobban eszabóltatnak, ugyszerint mindennemű megrendelések mustra szerint leg hamarabb elkészítettek.

Kollárits József és fiai.
1213 (3-6)

Lég-viz (Luftwasser)

mint hűsítő ital különösen azok számára, kik aranyérben szenvednek — rendes használatra ajánlatik, megbecsülhetlen hathatósággal bír továbbá rögzött főfájások, fejköszvény, mellszorongás, emésztési bajok, alfesti bántalmak, lépkör és dugulások esetében és az epe elköltetés megmátadásainál.

1 palaczk ára 40 kr.

Valódi minőségben kapható: Pesten, **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, király-utca 7-dik sz. a. 1229 (6-12)

SIGL G., gépgyáros Bécsben,

IX. Bezirk, Eisengasse Nr. 5,
ajánlja az általa készített mezőgazdasági gépeit,
ugymint:

Locomotive cseplőgéppel együtt:				
egyszerű tisztító-művel,	8	10	10 lóerőre	
4600	5100	4750	5250 ft. a. é.	
Cseplőgépek emelő-csigával:				
2	3	4	6 lóerőre, kézi-cseplőgépek	
270	300	350	400 ft. a. é. 200 ft. a. é.	
Vetőgépek:				
Garret-féle 13-soros,	Hornby-féle 13-soros,	Smith-féle széles szórással		
400	500	200 ft. a. é.		
Nyitvaálló emelő-csigák:				
1	2	3	4	6 lóerőre
250	360	360	450	550 ft. a. é.

Örlő-malmok, tisztító-malmok, kukorica-morzsolók, repametszőgépek, szőgírnyos boronák, szeszkavagók stb.

Eredeti angol gépekből saját gyártmányainkkal összehasonlítás végett szintén raktár tartatik.

A gépek szilárdsága- s hasznavehetőségeért jótállás biztosítatik, s különleges kívánatra a gép itt próbákép mozgatásba tehető.

Részletes árszabályokat a legnagyobb készséggel s bérmentesítve bocsátok rendelkezés alá.

Ajánlom továbbá a már évek hosszú során a legjobb hírből álló telepítvényemet, mindennemű álló-gőzgepek, gőzmozdonyok, hajógepek, örlő-, fűrészelő- és olajmalmok elkészítésére; elfogadok továbbá:

Papír- és cukorgyár, valamint serfőzési és kőszénbányai felszereléseket, műhelyek berendezését, szivattyúzóművek, rezeműves munkálatok, könyvnyomó-gépek stb., és vasöntödei tárgyak elkészítését.

Az inémt elősorolt tárgyak szemügyre vételével mindenki könnyen meggyőződéshetik arról, miszerint habár mezőgazdasági gépeim raktára Bécsben a legnagyobb s tartalomra nézve a leggazdagabb is, a készlet előmunkálataira megkívántató nagy töké befektetését feleslegesnek tartom, minél fogva tisztelettel felkérem mindazokat, kik előbb idézett géptárgyak kivételével engem megbízni ohajtanának, hogy megrendeléseiket mikhamarabb hozzám intézzék, mely által azon helyzetbe jutok, hogy rendkívüli kívánalmaknak is gyorsan és tökéletesen megfelelek; a nálam vásárolt és hosszabb használat után megromgált gépeket a lehető legrovidebb idő alatt ismét hasznavehetővé teszek.

Ez alkalmommal nem hagyhatom érintetlenül, miszerint azon cseplőgépek, melyeket egy angol czég itteni főraktára ez eddig vállalataim ellen intézett, — csak is arra alkalmasak, hogy versenyzésem jelentősége, s azon fogok, mely öneki semmiestre nyírene nem lehet — világgossá tegye — anélkül, hogy engemet hasonló eszközök követésére bírhatna, a fennírintett czég ezen eljárására jobb és olcsóbb gépek kiállításával felelek.

Végül azon biztosítással lépek a nagyérdemű gazdalközönség elé, hogy gyártmányaim jószaga, szilárdsága, cseplőgépek és munkaképessége felett mindazon kezeséget átvállalom, mely csak egy tisztes üzletégtől várható, s kérem, legcselebbébb próbamegrendelés által az itt mondottakról szives meggyőződést szerezni.

PETROLEUM

55 foknyi melegsnél meg nem gyuladható tiszta, hamisítlan minőségű Petroleum, Petroleum-lámpák, a legnagyobb választékban és szerleltet olcsó árakért, továbbá henger lámpa-üvegek, melyek a folytonos szétrepedésnek nincsenek kitéve, s melyek ha egy keveset drágábbak is, de kitűnő minőségűnek fogva mégis tetemes megtakarítást eszközölnek, a következő nevezet alatt kaphatók:

Mendl's Petroleum-Cylinder,
a cylinderek mindegyike M. betűvel van jegyezve. Árszabályok és mustra-könyvecskék kívánatra bérmentesen küldetnek meg.

MENDL ISTVÁN Pesten,
raktár király-utca 18-dik szám, gyár nagy diófa-utca 10-dik sz. a. 1246 (1-6)

Viz által légzárolt szoba-ürszékek,

melyek által letesen elzáratik, darabja 5—8 ft., kettős zárral, csinos szerkezetű 15 ft.

Készület, mely minden árnyékszékhez alkalmazható, s mely által a légvonal és búz tökéletesen eltávolítottatik, darabja 10 ft.

E két tárgy királyi szabadalommal látatott el.

Ezerszeresen megpróbált, általam feltalált és szabadalmazott

Kemény-fedezetek, melyek alkalmazása által a füst a konyhából és lakhelyiségekben könnyen eltávolítottatik, dbja 10 ft.

A pakolásért darabonként láddával együtt 1 ft. számítatnak.

Felnöttek számára fürdőkádak 13—15 ft., házfűtőszék s más egyéb ércműalkatuk új s régibb épületekre a legújanyos áron számítatnak, s még a legcselebbébb tárgyak is kijavítás végett elfogadtatnak. 1245 (1-6)

MIKSITS KÁROLY,
bádógos-mester.
RAKTÁRA: rózsater 2-ik szám, a városháza mögött.

Csak a jelen pesti vásár alatt mindennemű vászonárú végképeni eladása,

nagyhid-utca 14. sz. a., Warmann-féle házban. Ez alkalommal egy megbukott esőtömegekből átvett rumburgi és hollandi vásznak, rumburgi asztal-készletek, törülköző-kendők, kanavásznak, és 2000 darab a leg- szöb rumburgi vászon férfi és női ingek, melyek minőségre nézve kitünők és olcsók

50%, a gyári áron alól olcsóbbért el fognak adni. A vászonaruk valódiságaért és teljes römértékért jótállás biztosított. Férfi- ingek, a legjobbféle rumburgi vagy hollandi vászonból, melynek ára ezelőtt 6, 8, 10 ft. volt, most csak 3, 4, 5 forint a legfinomabbak.

Férfi-gatyák, valódi rumburgi vagy házi vászonból, a magyar gatyák 1 db. ára 2 ft., fémagyar 1 ft. 60 kr.

Női- ingek, rumburgi vagy hollandi vászonból, melyeknek az ára ezelőtt kétszer anny volt, most csak 2 ft. 80 kr. 3 ft. 40 krig a legfinomabbak.

Női- ingek, rumburgi vagy hollandi vászonból, finom himzéssel, melyeknek az ára ezelőtt háromszor anny volt, most csak 3 ft. 50 kr. 4-5 ft-ig a legfinomabbak.

1 tuczt kisebbszertű fehér vászon zsebkendő, előbb 2-4 ft., most csak 1 ft. 20 kr.-2 ft-ig. 1 tuczt nagyobb szertű fehér vászon zsebkendő, előbb 4-8 ft., most csak 2 ft. 50 kr.-4 ft-ig. 1 tuczt legnagyobb szertű rumburgi vászon zsebkendő, előbb 10-15 ft., most csak 5-7 ft-ig.

1 db. damasz asztalterítő 6 személyre, most csak 5, 6, 7-8 ft-ig a legfinomabbak. 1 db. damasz asztalterítő 12 személyre, most csak 10, 12, 15-16 ft-ig a legfinomabbak.

1 tuczt cseléd- vagy konyhakendő most csak 2 ft. 50 kr. 1 tuczt damasz asztalkendő vagy damasz törülköző-kendő 5, 6, 7-8 ft-ig a legfinomabbak.

1 vég 30 rőfös jóféle fehér fonalvászon, előbb 18 ft., most csak 9 ft. 1 vég 30 rőfös kiténő kreaszvászon, előbb 22 ft., most csak 11 ft.

1 vég 37 rőfös kézfónatvászon, előbb 28 ft., most csak 14 ft. 1 vég 30 rőfös rumburgi vászon, előbb 30 ft., most csak 15 ft. 1 vég 40 rőfös hollandi ezérnavászon, előbb 28 ft., most csak 14 ft.

1 vég 38 rőfös rumburgi ezérnavászon, előbb 35-40 ft., most csak 15-20 ft. 1 vég 50 rőfös hollandi vászon, előbb 40-60 ft., most csak 20-25 ft. 1 vég 50 rőfös legfinomabb irlandi vászon előbb 50-60 ft., most csak 25-30 ft.

1 vég 54 rőfös kiténő rumburgi vászon, most csak 25, 27, 29, 33, 36, 40-50 ft-ig a legfinomabbak. Mesés olcsó áron kaphatók továbbá 1/4 és 1/2 rőfös széles vásznak lepedőkre varrás nélkül, vászon és gypot csinvat, kanavásznak s a legzebb cachemirok, asztal- és ággy- terítők minden színben.

Mindazok, kik 25 forintot tud árúikkikat vásárolni, az összeghez megfelelőleg, egy igen csinos tárgyat kapnak ráadásul. **Levelbeli megrendelések** a pénzösszeg beküldése mellett vagy postai utánvétellel, a leglekisebbet teljesítetnek.

A levelek ekép lesznek czimzandók: **An S. M. h. grosse Brückgasse Nr. 14 Pest.**

Férfi- ingek megrendelésénél a nyakbősége szükségeltetik. 1253 (1-4)

Főnyeremény 250,000 ft. Évenként 5 huzás. Legnagyobb nyereménykilátások. Csak 6 ujfórint az ára 1/2 sorsjegynek, 12 ft. egész sorsjegyé, az 1865. évi szept. 1-én történelendő és 1866. évi június 1-ig tartó legújabb **CS. KIR. AUSZTRIAI ÁLLAM-KÖLCSÖN öt sorshuzására.**

5 db. fél sorsjegy ára 28 ft. a. é. 5 „ egész sorsjegyé 56 ft. a. é. 10 „ fél sorsjegyé 50 ft. a. é. 10 „ egész sorsjegyé 100 ft. a. é.

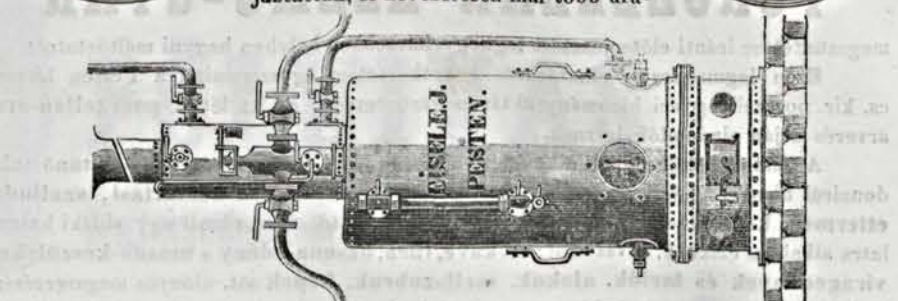
Minden kibuzott sorsjegynek a legmagasb 250,000 ft., a legalattab 140 ft. összegig okvetlen nyerni kell. Ezen sorsjegyekkel 5 huzásban lehet résztvenni, s így azokkal 5-ször nyerhető. Érintett 5 huzásban 45000 nyerőösszám huzatik ki, követező főnyereményekkel: 250,000, 220,000, 200,000, 50,000, 25,000, 15,000, 10,000, 5000 sat. forint.

A legkisebb nyeremény 140 ft. Tekintve ezen olcsó árakat s tetemes nyere- menyek kilátását, feltehető, hogy a sorsjegyek is keresettebbek leendnek; minde- fogva tisztelettel felkérem az illetők, hogy szives megrendeléseiket a pénzösszeg- gel együtt mielőbb és közvetlen az alórt nagykereskedői házhöz intézzék.

A hivatalos sorszási lajstromok közvetlen a huzás után minden részvevőnek ingyért szolgáltatnak ki. A nyeremények azonnal ki fognak fizettetni. **BING ANTAL,** m. Frankfurtban.

ROBITSCHÉK LIPÓT ujonnan nyitott **férfi ruha-raktára** Pesten, uri-utca 1-ső szám, az ugynevezett „párisi udvar“-ban a Trattner-Károlyi-féle ház átellenében ajánlja dús-választékú mindennemű magyar és francia viseletmód szerint készített **férfi-, gyermek-, és utazó-öltönyökből** álló készletét a legjutányosb áron. Megrendelések 12-24 óra alatt eszközöltetnek. 1248 (1-6)

Van szerencsém magas uraságoknak és a t. cz. gazdaközönségnek **takarmányfülesztő- gőzgepeimet** ajánlani, melyek az idej pesti gazdasági kiállításán első rendű éremmel dí- jaztattak, és nevezetesen már több ura-

dalomban 3 évi használat után, a legjobb állapotban létele, a tulajdonosok teljes meg- elégedésükre működnek. **Rétek öntözésére marhazivertel felszívására igen jeles, és a czélnak megfelelő vizemelő gépeket** jutányos áráért készitek.

Eisele József, 1244 1/2 (1-3) Pest, Steiner-utca, a vasut-közeleiben.

Rendkívüli előfizetés Politikai Ujdonságok HETILAP két és öt havi folyamára.

Nagy napok előestején állunk s fontos események bekövetkezését várhat- juk. Minden nap új meg új híreket hoz az eddigi politikai rendszer megváltozásáról, s azon új és czélszerű tervekéről, melyeket a kormányra legújában meghívott férfiak a birodalom és hazánk ügyének rendezésére, életbeléptetésére szándékoznak. **Hazánk sorsa** vegre komoly fordulópontra jutott. Mindnyájan hiszünk az reméljük, hogy Magyarország jogos igényei s buzgó óhajatai most már nem csak az idők tanúsága által igazolva lesznek, hanem fent és alant ószinte, hatalmas és okos védőkre is fognak találni.

Kit ne érdekelnének ezen politikai mozgalmak? s ki ne óhajta minden erre vonatkozó hírt tiszta forrásból, nem holmi utcai pletykákból s haszontalan mende- mondákból meríteni?

Arra valók a hírlapok, hogy minden afféle közérdeklő eseményt ne csak rögtön elmondják a nagy közönségnek, hanem azok értelmét és jelentőségét még meg is magyarássák olvasóiknak.

Majdnem 12 év óta ezt teszi a „Vasárnapi Ujság“ testvérújsága, az általános ismeretes és legerőteljesebb pesti hírlap, a „Politikai Ujdonságok“, mely minden szerdán sok ezer példányban küldetik szét a haza egyes részeibe, s utját megtalálja mind a fényes uri házakba, mind a szegény ember kunyhójába, szóval, mind aron helyekre, a hol tiszta érzésű magyar emberek laknak, s a hol kedves hazánk és a nagy világ esemé- nyiveivel, változásaiival foglalkozni szeretnek.

Az országgyűlés összehívását illető s egyéb közérdeklő rendeletek kiadása naponként várjuk. Közönségünk türelmetlenül várja a jó híreket. S több oldalról kaptnak felhívást, hogy mitán a „Politikai Ujdonságok“ mult hónapi számai már teljesen elfogytak: nem volna-e kedvünk, ezáltal rendkívüli új előfizetést megindítani lapunkra?

E felhívásnak örömet engedve, ezennel kijelentjük, hogy a Politikai Ujdonságokra **két külön előfizetést nyitunk,** úgymint:

Két hónapra (vagyis augusztus-szeptemberre) 1 ftjával. Öt hónapra (vagyis augusztustól decemberig) 2 ft. 50 krval.

Minden előfizető kérietik, hogy nevét, lakását s az utolsó posta helyét pontosan kírja s a pénzt az alulírt kiadó-hivatalhoz bérmentesen beküldje. Minden tíz előfizető után egy tiszteletpéldány jár. **Heckenast Gusztáv,** kiadó. **Pákh Albert,** szerkesztő.

A Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala (Pest, egyetem-utca 4-dik szám). (6-6)

BELHÁZY A. első magyar petroleum-lámpák gyári raktára Pesten, szentér, az új evang. iskola-épületben, ajánlja jól rendezett konyha, asztali, fali- s függő-petroleum-lámpát és csillárait nagyban s részletbeni eladásra a legjutányosb árákon. Az ezen gyárban készített petroleum lámpákkal-egők a cs. kir. szab. állam- vasut világitási bizottmánya által, a kül- s belföldi gyártmányokkal összehasonlit- tatván, azt a legjobbnak ismerte el és használatba vette. Ezen lámpák előbbeni jó híret fenn akarván tartani — csakis leg jobb minőségű olajakat tartok raktárban s a legolcsóbbért adatkat el. A t. cz. közönség nagyobb kényelmére Moderateur-lámpák átalakítása s kijavi- tása is a legolcsóbb ártért eszközöltetik s legfinomabb Moderateur-lámpaolaj szol- gáltatik ki. — Gyár 6-utca (Altgasse) 38. sz. a. 1249 (1-6)

Császári királyi szabad. tí-za-vidéki vasut.

MENETREND,

1864. december 1-től kezdve további rendelkezésig.

I. Bécs- és Pestről Kassa felé.

Bécs indulás	8 óra — percz este	Debreczen indulás	3 óra — percz délut
Pest	6 „ 25 „ „ reggel	Nyiregyháza	4 „ 28 „ „
Szolnok	9 „ 27 „ „	Miskolcz	5 „ 25 „ „
Czegléd	10 „ 27 „ „	Nagyvárad	7 „ 29 „ „
Püsp.-Ladány	1 „ 26 „ délután	Kassa érkezés	10 „ 34 „ „

II. Bécs- és Pestről Nagyvárad felé.

Bécs indulás	8 óra — percz este	Püsp.-Ladány indulás	1 óra 58 percz délut
Pest	6 „ 25 „ „ reggel	B.-Ujfalu	3 „ 13 „ „
Czegléd	9 „ 27 „ „	Nagyvárad	4 „ 38 „ „

III. Bécs- és Pestről Arad felé.

Bécs indulás	8 óra — percz este	Mező-Túr indulás	12 óra 39 percz délut.
Pest	6 „ 25 „ „ reggel	Csaba	2 „ 56 „ „
Czegléd	9 „ 27 „ „	Arad érkezés	5 „ — „ „
Szolnok	11 „ 2 „ „		

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

Kassa indulás	5 óra — percz reggel	Püsp.-Ladány indulás	1 óra 45 percz délut.
Miskolcz	7 „ 52 „ „	Szolnok	4 „ 44 „ „
Tokaj	9 „ 35 „ „	Czegléd	5 óra 41 percz este
Nyiregyháza	10 „ 34 „ „	Pest	8 „ 37 „ „
Debreczen	12 „ 12 „ délután	Bécs	6 „ — „ reggel.

V. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

Nagyvárad indulás	10 óra 6 percz reggel	Czegléd érkezés	5 óra 41 percz délut.
B.-Ujfalu	11 „ 34 „ „	Pest	8 „ 37 „ „
Püsp.-Ladány érkez.	12 „ 48 „ délután	Bécs	6 „ — „ reggel.

VI. Aradról Pest és Bécs felé.

Arad indulás	10 óra 15 percz délut.	Czegléd érkezés	5 óra 33 percz este
Csaba	12 „ 14 „ délután	Pest	8 „ 37 „ „
Mező-Túr	2 „ 32 „ délután	Bécs	6 „ — „ reggel.
Szolnok	4 „ 22 „ „		

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva. **A debreczeni vasárok alatt Czegléd és Debreczen között a csász. kir. szab. osztrák állam-vasutársaság személyvonataihoz csatlakozandó, a személyvonatok mindkét irányban naponként kétszer fognak közlekedni; — miről annak idejében részletes tudósítás fog közzétettni.**

A vasúthoz csatlakozó postakocsi menetrende: Arad—Szeben: Indulás Aradról naponként este 7 órakor. Érkezés Aradra naponként reggel 3 óra 55 perczkor. (Az utasok korlátlan fűvétele mellett.)

Nagyvárad—Kolozsvár: Indulás Nagyváradról naponként este 6 óra 30 perczkor. Érkezés Nagyváradra naponként reggel 6 óra 40 perczkor. (7-8 utas fűvétele mellett.)

Nyiregyháza—Beregszász: Indulás Nyiregyházaról naponként reggel 7 órakor. Érkezés Nyiregyháza naponként este 5 órakor. (3 utas fűvétele mellett.)

Nyiregyháza—Szathmár: Indulás Nyiregyházaról vasárnap, szerdán és pénteken este 6 órakor. Érkezés Nyiregyháza hétfőn, szerdán és szombaton reggel 2 órakor. (3 utas fűvétele mellett.)

Nyiregyháza—Nagybánya: Indulás Nyiregyházaról hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton este 6 órakor. Érkezés Nyiregyháza vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor. (3 utas fűvétele mellett.)

Tokaj—Sz.-A.-Ujhely: Indulás Tokajból naponként este 7 órakor. Érkezés Tokajba naponként reggel 4 óra 30 perczkor. (3 utas fűvétele mellett.)

Miskolcz—Eger—Pest: Indulás Miskolczról naponként reggel 5 órakor. Érkezés Miskolczra naponként este 6 órakor. (3 utas fűvétele mellett.)

Kassa—Lőcse: Indulás Kassáról naponként éjjel 12 órakor. Érkezés Kassára naponként éjjel 12 óra 15 perczkor. (3 utas fűvétele mellett.)

Kassa—Przemysl: Indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor. Érkezés Przemyslra hétfőn és pénteken délután 10 órakor. (3 utas fűvétele mellett.)

Kassa—Munkacs—Szeged: Indulás Kassáról naponként éjjeli 12 óra 30 perczkor. Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perczkor. (3 utas fűvétele mellett.)

Kassa—Vác: Indulás Kassáról hétfőn éjjel 2 órakor. Érkezés Kassára pénteken éjjel 10 órakor. (1 utas fűvétele mellett.)

9725 895 (82-0) **Az igazgatóság.** **LÁNG M.** Pesten, nagy hid-utca, báró Sina-házban 2-ik sz. a., az „angol királyi“ szálloda mellett, ajánlja nagyban szintny mint kicsinyben legjutányosb áron szép és dúsvaslástéku belföldi, szász, angol és francia **PORCELLÁN és WEDGEWOOD asztali-, thea-, kávé-, esemege-edényeit, fényűzési cikkeit, pipere- vagy mosdóasztali-díszárúit,** vendéglők, kávéházak, gyógyszerárak és vegyészai szerműhelyek számára **való készületeket,** továbbá az általános **kedvelt bécsi köedényt.** Mindenféle megrendelések elfogadttanak, s a legrövidebb idő alatt legjutá- nyosb ártteljesítetnek. Vidékre való elküldéséknél a gondos elpakolás, valamint a gyors, biztos és mind kevesebb költséggel helyreállítás iránt legjobban lesz intézkedve. (1247 (1-8))

Előfizetési fölhívás

VASÁRNAPI UJSÁG

POLITIKAI UJDONSÁGOK

1865-i július—decemberi folyamára.

Előfizetési föltételek:

(a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt, postán küldve vagy Buda-Pesten házhöz horvá)

Félévre (július—december) 5 forint.

Csupán a Vasárnapi Ujságra: Félévre (július—december) 3 forint.

Csupán a Politikai Ujdonságokra: Félévre (július—december) 3 forint.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala (Pest, egyetem-utca 4-ik szám).

GUBITZ ANDRÁS gazdasági gépgyára Pesten, belváros Lipótutca 41. szám alatt. Midőn gépgyáramat emzennel a t. cz. gazdaközönség további becses pártfogá- sába ajánlani bátor vagyok, szabad legven k ö l ö n ö s e n alább folgyeztet országos magyar gazdasági egyesület 1. évi június 3-7-ken gazdasági kiállítás alkalmával rendezett kevesenyen első rendű éremmel kitün- tetett ekímre fölhívni a t. gazdaközönség figyelmét. Első rendű éremmel kitüntettet 4. sz. eke acél szántóvassal. Első rendű éremmel kitüntettet 3. sz. eke acél szántóvassal. Első rendű éremmel kitüntettet 2. sz. eke acél szántóvassal. 1208 (6-6)

Évenként 38 huzásra játszhatni

minden Ausztriában létező állam- s magánorsjegyre, 1 badeni 35 ftos sorsjegy hozzáadásával

évnegyedenkénti csak 4 ft. befizetése mellett.

A társulat 20 résztvevőből áll, kik közül mindegyik az első részletbefizetése alkalmával egy részvényjegyét — melyre az összes sorsjegyek számai jegyezve van- nak — kap, s melyek nyereményeire az öt megillető nyereményrészt kiszolgáltatik. 25 évnegyedenkénti részletbefizetés után 4 ftjával, a társulati bírtoklás meg- szünik. Ezen sorsjegyek árforlyam szerint eladatnak s az azokból bevett pénz 20 egyenlő részre felosztatik. Azon oknál fogva, hogy az összes sorsjegyek árai jelenleg rendkívülleg le van- nak szorítva, s néhány év leforgása alatt legalább is az előbbi állapontot elérniök kelletik; csaknem egész bizonyossággal feltehető, hogy az ezen társulathozban részvét (228 huzásra) a legrosszabb esetben csak is néhány csekély forintba kerülhet.

Az ily társulathoz belépés nem tételezi fel a többi társagokkal közle- kedést, és a részletfizetéseken kívül egyszerűminderkorra csakis 68 kr. bélyegdíj leszen fizetendő.

IGÉRVÉNYEK. 1 db. 1864-iki 100 ftos sorsjegyre (huzás szept. 1-én) 2 ft. — kr. 1 db. 1864-iki 50 ftos sorsjegyre (huzás szept. 1-én) 1 ft. 50 kr. 1 db. Pályi-sorsjegyre (huzás szept. 15-kén) 2 ft. — kr. 1 db. Credit-sorsjegyre (huzás okt. 1-én) 3 ft. 50 kr.

5 db. igérvény egyszerre vételénél 10% engedtetik. **HERZBERG A.** Bank- és pénzváltóüzlete Pesten, Dorottya-utca, az új házgyárszög 3. sz. a. Vidéki megrendelések gyorsan teljesítetnek. 1225 (6-0)

JOEL ÉS KELLER

a „jegyesek“-hez czimzett

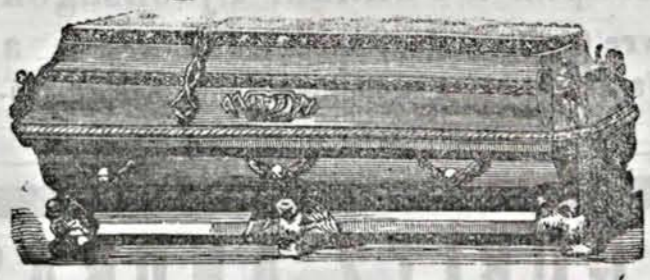
vászon- és fehérárú raktára
Pesten, a bécsi utcában,

rumburgi, hollandi, irlandi, kréasz-, fonal- és sziléziai vásznak,

asztalneműk-, kávé-, törülköző- és vászonsebkendők-, asztal- és ágyterítékek-, fehér és színezett eszmat és kanavász-, nanking-, színezett perkal-, mindenféle fehérneműk-, fehér és színezett parket-, pikét-szoknyák- és terítők- és minden e szakmába vágó cikkek közül álló készletét a legjutányosra szabott ár mellett.

1242 (2-6)

Érczkoporsók főraktára

BESCHORNER A. M. és TÁRSA

Pesten, kis-hidutca, a „vadász út“ mellett.

Ezen minden hitvallásnál használható érczkoporsók eszterizettek, tartósabbak, szebbek és nem drágábbak a fakoporsóknál; nagy választásban, fölötték számára a csekély áron 20, 25, 30, 40-50 frt. stb., kaphatók gyermekek számára 4, 5, 6-8-20 frt., továbbá gazdagon ékesített dísz-érczkoporsók kettős fedéllel légmentesen zárhatók 100, 200-250 ft. darabját ajánl a fennvezett főraktár mind azoknak, kiknek szomorú kötelességük, drága halottaikat méltó és kegyetes módon eltemetni.

Ezen érczkoporsóknak tartósságuk és olcsóságuk mellett még azon nagy előnyük van, hogy azoknak használása által a hulláknak oly kellemetlen átjárása egészen mellőzhető, és a koporsó bezárása minden zaj nélkül a legcsendesebb módon egy kulccsal történik.

A holtak épített kriptákban eltemetése az eddigi fakoporsók éppen nem célszerűek, mert a temetőben levő épített kripták természetük szerint nedvesek, míg a fakoporsók a hullákkal együtt gyorsan rothadást szenvednek; az a pedig nem célja az oly költséges családi kriptáknak. Ennek mellőzésére nincs más mód, mint érczkoporsókat választani; azok a hullák átszállítására is nagyon célszerűek, és ajánljuk szolgáltatunkat a hullák átvitelére sírokból kriptákba stb.

A halottak átvitelére szolgáló nyughelyekre ezen érczkoporsók nélkülözhetetlenek; azok ilyen alkalmakkor a kivánságunk, légmentesen elzárhatók. Egyeszerint mind átvesszük a hullák elszállítását minden irányban.

Mindenemü szemféltetés, koporsópárnák és matrácák, virágok nálunk a legolcsóbb gyári áron kaphatók.

Megrendelések a vidéki városokban és helységekben történő haldozásoknál azonnal teljesítenek, és a megrendelt tárgyak a legközelebbi vasúti vagy gőzhajózási állomásra küldetnek úgy, hogy távirat útján történt megrendeléseknél a küldemények 30 mérföldnyi távolságra a temetőhöz még jókor érkeznek.

1098 (6-10)

1864-iki sorsjegyek,

melyeknek húzása folyó évi szeptember 1-jén történik, 200.000, 50.000, 15.000, 10.000, 5000 s a t.

forint fönyereménnyel, kaphatók alólírott pénzváltó-irodájában készpénzfizetés mellett a bécsi börze napi árfolyam szerint, havonként 3 forint vagy évnegyedenkint 5% részletfizetés mellett, — továbbá:

IGÉRVÉNYEK.

- 1 1864-iki 100 ftos sorsjegyre 2 ft. — kr. Bélyeg-
- 1 1864-iki 50 ftos sorsjegyre 1 ft. 25 kr. díj
- 1 Pálffy-sorsjegyre (húzás szept. 15-én) 2 ft. 50 kr. 50 kr.
- 5 db. 1864-iki 100 ftos sorsjegyre 10 ft., 10 darabra csak 17 ft.
- 5 db. 1864-iki 50 ftos sorsjegyre 7 ft., 10 darabra csak 12 ft.

Mindenemü sorsjegyre akkép előlegeztetik, hogy azt az illető teljes napi árfolyam szerint kapja, s a visszafizetés havonkénti részletekben történhetik.

MORGENSTERN A. és TÁRSA.

Pénzváltó-irodája Pesten, nagy-hidutca 9-ik sz. a.

1224 (5-0)

Sorsjegyek részletfizetésre.

Egyenkint.

- 1 db. 1864-iki 100 ftos sorsjegyre havonként 3 ft., évnegyedenkint 5 ft. 50 kr.
- 1 db. 1860-iki 50 ftos sorsjegyre havonként 3 ft. 50 kr., évnegyedenkint 6 ft.
- 1 db. Credit-sorsjegyre havonként 5 ft., évnegyedenkint 8 ft.
- 1 db. 1854-iki 250 ftos sorsjegyre havonként 8 ft., évnegyedenkint 14 ft.
- 1 db. 1860-iki 50 ftos sorsjegyre havonként 17 ft., évnegyedenkint 32 ft.
- 10 db. Rudolf-sorsjegyre havonként 5 ft., évnegyedenkint 8 ft. 30 kr.
- 22 db. Como-sorsjegyre, mely még minden létező sorjesekeket magában foglalja, s minden húzásban egy sorjesekeket nyerne kell, havonként 15 ft., évnegyedenkint 26 ft. 50 kr.

Csoportokban, 5 darabjával.

- 1 Windischgrätz, 1 Como, 1 Waldstein, 1 Keglevich, 1 Rudolf-sorsjegyre havonként 3 ft., évnegyedenkint 6 ft.
- 1 Pálffy, 1 Genois, 1 Windischgrätz, 1 Como, 1 Rudolf-sorsjegyre havonként 4 ft., évnegyedenkint 7 ft.
- 1864-iki 50 ftos, 1 Pálffy, 1 Salm, 1 Como, 1 Windischgrätz-sorsjegyre havonként 5 ft., évnegyedenkint 9 ft.
- 1864-iki 100 ftos, 1 Pálffy, 1 Windischgrätz, 1 Como, 1 Rudolf-sorsjegyre havonként 6 ft., évnegyedenkint 10 ft. 50 kr.
- 1 Credit, 1 Windischgrätz, 1 Como, 1 Keglevich, 1 Rudolf-sorsjegyre havonként 7 ft., évnegyedenkint 13 ft.
- 1 Credit, 1 1864-iki 50 ftos, 1 Pálffy, 1 Windischgrätz, 1 Rudolf-sorsjegyre havonként 8 ft. 50 kr., évnegyedenkint 15 ft.

Az első részlet befizetése már minden nyereményt biztosít.

MORGENSTERN A. és TÁRSA

pénzváltó-irodája Pesten, nagy-hidutca 9-ik szám alatt. Levélnél megrendelések gyorsan teljesítenek, s részletes programok kívánatra ingyért szolgáltatnak ki.

1224 (4-0)

Mindenféle nagy választásban kaphatók:

LECHNER JÓZSEF órák és legregibb, már 1808-dik év óta fennálló

ÓRA-RAKTÁRÁBAN

Pesten, váci-utca 5-ik szám alatt. Ára a legjutányosb óráknak 1 évi jótállás mellett.

- Ezüst henger-órák, hat köre, 11-12-13-14 ft.
- Ezüst horgony-órák, 15 köre, 16-18-20 ft.
- Ezüst horgony-órák, dupla tokkal, 15 köre, 20-22-25 ft.
- Arany horgony-órák, 15 köre, 40-45-50 ft.
- Arany horgony-órák, dupla tokkal, 15 köre, 60-65-70-80-90-100 ft.
- Arany nő órák, tíz köre, 30-35-40-50 ft.
- 8 napig járó inga-órák, 18-19-23 ft.
- 14 napig járó legújabb francia bronz órák, üvegborítékkal, 32-35-45-50 ft.
- Ebbrészt, egyszerűen mint óra használható, bronzkalappal és száblóyva 9 ft.
- Legújabb francia marvány-, onix-és utazó-órák folyóvíz készletben vannak.

Regi órák becserelesre elfogadotnak és javítások a legpontosabban teljesítenek. Vidéki megbízások az előre beküldött összeg vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban eszközöltetnek. 1067 (6-6)

MÖSSMER JÓZSEF

rumburgi vászon-raktára „A MENYASSZONYHOZ“

Pesten, ur- és zsibáros-utca szögletén, háro Orsz-féle házban, ajánlja igen jól rendezett árutárát, nygymint: rumburgi, hollandi, creas, sziléziai és fonal-vásznak, 1/4, 1/2, 1/3 széles agylepedőknek való vásznak; 30 rörös asztalneműk, 6, 12, 18 és 24 személyre való asztalterítők, kávékendők, fehér- és asztalbrozsok, különféle nagyságban, asztalkendők, kávékendők, fehér- és színes vászon zsebkendők, angol és francia batist-kendők, fehér és tarka vászon eszmat-agyeműk, butoreszmatok, nankingok, kávékendők, fehér- és ruhaszövetek, színes ingkalmok, asztal- és ágyterítők, ugyiszinte mindenféle fehér szövetek, fehér perkal, batist, clair, moull, nyári pike, madapolan, angol shirting, pike és zsinoros parket, pike-szoknyák és takarók, különféle nagyságban; ezeken kívül angol gyapjúbarsonyok, lama vatmoll, orlean- és löster-szövetek, ruháknak való jutányos gyapjuszövetek, színes alszoknyák, amerikai bőrök, viaszos vásznakat és több it meg nem nevezett cikket.

legjutányosb ra szabott áron.

A vásznak valóságaért jótállás biztosítatik.

Vidéki megrendelések, az előadás szerint, pontosan és jól teljesítenek. 1241 (2-8)

PIRNITZER TESTVÉREK

pénzváltó- és bizomány-üzlete Pesten, Dorottya-utca 10-ik szám alatt,

- figlalkozik:
- Mindenemü állam- és iparpapírok, sorsjegyek, földterhmentesítési és elsőbbségi kötvények, záloglevelek, arany- s ezüstpénzmekek, bankjegyek és devisek bevásárlásával s eladásával.
 - Magyar bank- és iparpapírok bevásárlásával s eladásával.
 - Mindenemü értékpapírokat kölcsönadással s az előlegezett összeg vagy egyszerre, vagy részletenkint fizethető vissza.
 - Utálványok s hitellevelek kibocsátásával, Európa bármely váltópiacára, tetszés szerinti lóra.
 - Lejárt szelvények és kötelezvények beváltásával s kihuzott sorsjegyek leszámlálásával.
 - Kisorsolható mindenemü értékpapírok megvizsgálásával.
 - Működési körükbe vágó minden megbízások elvállalásával s azok elintézésével, a pesti, bécsi s kül börzék számára.

a legméltányosb föltételek alatt.

részletfizetések mellett,

mint azok legkönnyebb beszerzési módját. — Az összegek, valamint a fizetési határidők egészen a vevők tetszése szerint osztotnak fel, kisorsolható értékpapíroknál, az első részlet befizetésével a netaláni nyeremény már a vevőnek azonnal s egyedül birtokába esik.

Kamatozó papírok azonban azon előnyt nyújtják, hogy a szelvények a vevő birtokába mennek át, s így a beszedendő kamatok csaknem azon összeg-többséget, melyekkel az értékpapírok a napi árfolyam szerint magasban vásároltattak meg, egyszorolyozák.

Hogy a t. cz. közönségnek bármennyü sorsjegyek beszerzéséhez megkönnyítessék, s hogy mindenkinek alkalom nyújthatassék, csekély havi részlet-fizetéssel saját választása szerint egyidejűleg legalább is 5 darab különemü sorsjegyek birtokába juthatni, alább következők összeállításokat rendeztünk:

- 4 1/2 ft. havonként: 1 Windischgrätz, Waldstein, Como, Keglevich, Rudolf-sorsjegyre.
- 6 " " 1 Salm-, Genois-, Windischgrätz-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegyre.
- 7 " " 1 1864-iki 50 ftos, Pálffy-, Genois-, Windischgrätz-, Keglevich-sorsj.
- 8 " " 1 4% trieszti 50 ftos, Como-, Pálffy-, Waldstein-, Rudolf-sorsjegyre.
- 8 1/2 " " 1 1839. 50 ftos, Salm-, Pálffy-, Windischgrätz-, Keglevich-sorsjegyre.
- 9 " " Eszterházy-, Clary-, Waldstein-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegyre.
- 9 " " 1 4% gőzhajózási, budai, Waldstein-, Windischgrätz-, Rudolf-sorsj.
- 10 " " 1 1864-iki 100 ftos, Pálffy-, Waldstein-, Windischgrätz-, Keglevich-sj.
- 11 1/2 " " 4% trieszti 100 ftos, Salm-, Genois-, Waldstein-, Rudolf-sorsjegyre.
- 12 " " 1 hífel, 1864-iki 50 ftos, Salm-, Waldstein-, Keglevich-sorsjegyre.
- 14 " " 1 1860-iki 100 ftos, 1864-iki 100 ftos, Salm-, Genois-, Rudolf-sorsj.
- 16 " " 1 hífel, 1860-iki 100 ftos, 1864-iki 50 ftos, Salm-, Rudolf-sorsjegyre.
- 18 " " 1 4% 1864-iki 250 ftos, 1864-iki 50 ftos, Clari-, Waldstein-, Keglevich-s.
- 22 " " 1 hífel, 1860-iki 100 ftos, 1864-iki 100 ftos, 1839-iki 50 ftos sorsj.
- 24 " " 1 1839-iki egész, Salm-, Waldstein-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegyre.
- 30 " " 5% 1860-iki 500 ftos, 1864-iki 50 ftos, Genois-, Clary-, Rudolf-sj.

Részletes sorshuzási tervek, valamint részletfizetési programok ingyért szolgáltatnak ki.

társasjátékok 10 részesre,

melynek a részvevők mindegyike vagy 20 hó alatt havonkénti, vagy 20 hó alatt 1/4 évenkénti részletben egyenlő ösletet fizet. Az első részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyikének részletfizetési levelek kézbesítetnek, melyen az illető 10 sorsjegyre folyó-jegyzet van, s a tagtársak mindegyike részletfizetésre mind a 10 sorsjegyre játszik. Az utolsó részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyikének egy eredeti sorsjegyre szól-gáltatik ki. Ezen társasjátékok azon előnyvel kínálkoznak, hogy hosszabb idő alatt 10 különemü sorsjegyre játszik, s végül az utolsó csekély részlet-összeg lefizetése által egy eredeti sorsjegyre birtokába jut. A jelenre néve ajánljuk következő társasági biztosító-leveleinket:

- A. 10 hitelintézeti sorsjegyre 7 ft. 60 kr-ával 20 havi részletfizetéssel.
- B. 10 1864-iki 100 ftos sorsj. 5 " 25 " 20 havi "
- C. 10 1864-iki 50 ftos sorsj. 2 " 65 " 20 havi "
- D. 10 1860-iki 100 ftos sorsj. 5 " 75 " 20 havi "
- E. 10 hitelintézeti sorsjegyre 9 " 75 " 20 egy negyedévi részletfizetéssel.
- F. 10 1864-iki 100 ftos sorsj. 7 " 25 " 20 egy negyedévi "
- G. 10 1864-iki 50 ftos sorsj. 3 " 65 " 20 egy negyedévi "
- H. 10 1860-iki 100 ftos sorsj. 8 " " 20 egy negyedévi "
- I. 50 Rudolf-sorsjegyre 3 " 60 " 20 havonkénti "
- K. Minden ausztriai sorsjegy 4 " " 25 egy negyedévi "

Az I. alatti társaságban 10 személy 50 különféle Rudolf-sorsjegyre játszik, azaz: annak 10-ed részére, s az utolsó részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyike 5 darab eredeti Rudolf-sorsjegyre vesz át.

A K. alatti társaságban 20 személy minden ausztriai sorsjegyre játszik, ehhez járul egy bányai sorsjegy, 6 1/2 éven át; az utolsó részlet lefizetésekor a sorsjegyre árfolyam szerint eladotnak, s az abból bejött öslet egyaránt fölosztatik.

Ezen társaságok bármelyikébe egyesek is helyéphetnek, anélkül, hogy egyik részvevő a másikkal törődék.

Ezen összeállításoknál s egyáltalában részlet-fizetésekori eladásoknál, a sorsjegyek a napi árfolyam szerint számítotnak 6% hozzáadásal évenként és 1/4% provizió.

Még arra is bátrak vagyunk a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy kívánatra különemü sorsjegyeket állitunk össze, s azokat tetszés szerinti határidőre történendő részletfizetésekre áruba bocsátjuk, melyet különösen alakuló magány sorsjegy-tárulatoknak ajánljunk.

Más pénzváltó-hazak által — részletfizetési üzletek illetőleg — hirdetézt kombinatiók általunk is eszközöltetnek, s az erre vonatkozó kérdésekre gyors kivitel biztosítatik.

IGÉRVÉNYEK

mindenemü sorsjegyekre és minden sorshuzásra, nálunk legjutányosb áron kaphatók. Az 1864-iki évi december 1-jén történt 1864-iki sorsjegyek kiorsolásánál a 808-ik sorozat huzatott ki 1-50 számmal, s igérvényekre általunk adott ki — 2000, 1000, 400 stb. nyereményt.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek és azok postai utánvét mellett is eszközöltetnek.

Bizományosoknak, részletfizetési leveleink s igérvényeink eladásánál a lehető legnagyobb kedvezmény biztosítottatik. 967 (21-52)

A magyar földhitelintézet

sorsolás alá eső 5 1/2 %-os záloglevelei

oly értékpapírok, melyeknek összeggei földbirtokra első helyen történt betételezés által biztosítva, s hivatalos kimutatások szerint két-háromszoros értékű jelzálog által fedelve vannak. E jelzálogi biztosítékon kívül kezességük még a záloglevelek biztoságáért.

az intézet alapítványi tőkéje, — a tartalék-alap, — a törlesztési alap, kölcsönös jótállása

az intézet valamennyi adósának, kik egyetemlegesen, egy mindnyájáért és mindnyája egyért, egész ingó és ingatlan vagyonukkal kezességnek a záloglevelek birtokosainak az intézet kötelezettségeiért.

A záloglevelek, melyek 31 1/2 év alatt, félévenkénti nyilvános sorolás útján teljes névertékek szerint visszafizetnek, 1000, 500 és 100 ftra szólnak, 5 1/2 %-kal kamatoztatnak, s a jelenlegi árfolyam szerint 1000, 500 és 100 ftra néverték közötti különbözetnél fogva a vevő javára esik.

Minden záloglevél felvétel kamatszélvényekkel van ellátva, melyek évenként kétszer, és pedig május és november 1-50 napján, minden adóelővonas nélkül, váltotnak be, s pedig nemcsak Pesten az intézet pénztárában, hanem minden európai börzepingon, valamint azon kereskedő-házak által is, melyek a záloglevelek eladásával foglalkoznak.

A záloglevelek legfeljebb rendelet szerint árvapénzek, alapítványok, bizos tőke-elhelyezések és az aggkor biztosítására, mintán föltétlen biztosítékot, s most vásárolva, 7% évi jövedelmet és bizos tőkenyereményt nyújtanak.

Az említett záloglevelek, a napi-árfolyam szerint, kaphatók PESTEN: Malvioux C. J., Wahrmann és fia vidéken: a Magyar biztosító-társaság főügynökségének legnagyobb részénél; bérmentesítve pedig péntek posta útján magától az intézettől is megszerethetők. 1083 (14-0)

Haszonbérbe adó

Szeles Lajosféle esődtöméghez tartozó rész-birtok Pest, Pilis és Solt t. e. vármegyékben fekvő Apostag községben, mely fekszik a Duna balpartján, hol gőzhajóállomás is van.

All ezen rész-birtok mintegy 12 hold belső telekből, melyen ur lakház és szükséges gazdasági épületek vannak. — 418 holdnyi szántó- és kaszálóföldből, 80 holdnyi erdő-beni kaszálási használatból s a t.

Az egész birtok együtt, vagy a körülményekhez képest kisebb részletekben a t. esődválasztmány határozata folytán egy évre, folyó évi Sz. Mihálytól jövő 1866. évi Sz. Mihályig fog haszonbérbe adatni, és pedig folyó augusztus hónap 25-én Apostagon, a község házáni jelölési órákban tartandó nyilvános árverés útján.

Mely időre és helyre haszonbérleti kívánok szokott bánatpenzhez elvált, ezennel megbívatnak; a feltételek addig is alórti tömegdönöknél személyesen, vagy bérmentes levél mellett Pesten, egyetemterén 2-ik sz. a. megtudhatók. — Kelt Pesten, 1865. évi augusztus 8-án.

LÉGRÁDY IMRE, tömegdönök.

1238 (3-8)

Kitünö zongora.

Egy egész jó állapotban levő 6 és 1/2 oktávás zongora jutányos áron két alatt eladandó. Aranykéz-utca, 5. sz. II. emelet, 11. szám. 1239 (2-8)

Egy okl. tanító,

ki az elemi s real-tanítványokon kívül a zene és francia nyelvben is képes alapos oktatást adni, nevelőül ajánlkozik helyben vagy vidékre. Személyesen vagy levélben értekezhetni Szveteny M. ügyvéd úrnál Pesten, nyilvilg-utca 4. sz. alatt. 1243 (1)

Heckenast Gusztáv kiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-ik sz.) megjelentek, és Rath Mór pesti, Nagel és Wischnu budai könyvkereskedők kaphatják:

Magyar történelmi emlékek.

Kiadja
SZALAY LÁSZLÓ.
Gróf Károlyi Sándor Pulay Jánosnak
ÖNÉLETIRÁSA SZATHMÁRI BÉKESSÉGRŐL
és naplójegyzetei. irt munkája.
(A „Magyar Történelmi Emlékek“ IV. és V. kötete.)
Nagy 8-rét, két kötetben (XXIV. 390—506 lap füzve 8 ft. 40 kr.)

AZ AUSZTRIAI BIRODALOM jelesen a magyar koronaországainak statistikai kézikönyve.

Irtá
dr. KONEK SÁNDOR,
egyetemi jogtanár, magyar tud. akadémiai lev. tag.
Nagy 8-rét (XIV. 670 lap), füzve 5 ft.

VILÁGTÖRTÉNET TANKÖNYVE

Tekintettel a műveltség, irodalomra és vallásra.
Irtá **Dr. Weber György.**
A tizedik bővített eredeti kiadás után magyaritva.
Kilenczedik füzet.
Ezen munka 20 ötvös füzetben jelenend meg. — Egy-egy füzet előfizetési ára 40 kr. — A füzetek hónapokint rendszeren adatnak ki.

tüdőhólyagcsák hámja első olvasókönyv feletti vita.

Irtá **BAKODY TIVADAR,** tudor.
Egy kömetszetű táblával.
24 lap), nagy 8-rét alakban. Ára 40 kr. (1-3)

A gyakorlati ORVOSTAN KÉZIKÖNYVE

KUNZE
hasontartalmu munkája nyomán és a magyarországos egyetem irányának tekintetbe vételével kidolgozta
SZABADFÖLDI MIHÁLY.
Nagy 8-rét. (422 lap.) Füzve 4 ft.

ÁLLATGYÓGYÁSZAT,

vagyis: a lovak, szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések, s egyéb hasznos házi-állataink betegségeinek megismerése s gyógyítása.
Állatorvosok, falusi gazdák és gazdatisztek számára.
Irták **EISENMAYER SÁNDOR,** **GÖBEL COELESTIN,**
klev. állatorvos s m. k. állatgyógyintézet tanszéké, és okl. állatorvos. (1-3)
Második kiadás. — Számos a szövegbe nyomtatott ábrával.
8-rét. (336 lap.) Füzve 80 kr.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4 sz.) megjelentek és Rath Mór pesti, Nagel és Wischnu budai könyvkereskedők kaphatják:

EMLÉKIRAT.

Irtá
Jósika Miklós.
Negyedik kötet.
8-rét (166 lap). Borítékba füzve 1 ft.
(Ezen kötettel az Emlékirat be van fejezve).

A MAGYAR NÉP DALAI és DALLAMAI

Hangjegyekre tette és kiadta
SZINI KÁROLY.
Harmadik füzet. — 50 dal.
E folyam négy füzetből fog állani, mely 200 dalt és dallamot foglaland magában.
Egy-egy füzet ára 30 kr.

SZVORÉNYI JÓZSEF kisebb magyar nyelvtana.

Az algyimnasiunai és ipardanodai harmadik osztály használatára.
Második rész: MONDATTAN.
8-rét (111 lap). Füzve 40 kr.

A B C,

vagy
első olvasókönyv magyar és német tanulók számára.
Negyedik kiadás. — (131 lap). Kötve 25 kr.

A ker. kath. egyház FŐHIT- ÉS ERKÖLCSTANAI

tizenegyet oktatásban előadva.
Vallási tan- és olvasókönyv kiváltképen
vasárnapi iskolák számára,
egyszersmind gyakorlati kézikönyv vallásoktatók számára.
Irtá **WEINHOFER JÓZSEF,**
jubilált áldozár, IX Pius pápa ó szentségének titkos kamarása, a cs. ausztr. Leopold-rend lovagja, szentszéki ulnok és pinkafői lelkészestor.
Második kiadás. — 8-rét (84 lap) 20 kr.

FÜGGELÉK az ideigl. törvénykezési szabályokhoz.

Az új törvénykezési rendszer behozatala óta kibocsátott szabályrendeleteknek hivatalos felhívás és hiteles adatok nyomán összeállított teljes gyűjteménye.
Harmadik folyam. — Első füzet.
(1865. január—június. I. — XXII. sz.)
Nagy 8-rét (VIII. és 64 lap). Füzve 60 kr.

Pest, augusztus 27-én 1865.

Előfizetési feltételek 1865-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. — Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyzser használtott petit sor ára, vagy annak helye egyszeri ígatásnál 10 krba; háromsor- vagy többszöri ígatásnál csak 7 krba számítatik. — Külföldre névze kiadó-hivatalunk számára hirdetésményeket elfogad. Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurthban: Otto Mollien és Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelk Alajos. — és Pesten: a kertész-gazdászati ügynökség is. József-ter, 14 sz. a. Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujr.

Adler Vincze.

A közelebb lezajlott pesti nagyszerű zeneünnepélyek után s az ott feltűnt nagy hangzásu nevek mellé szabad legyen olvasóink figyelmét egy kissé elfelejtett hazai tehetségre visszavinnünk, egy a hazai föld-ről szintén nagy reményekkel távozott s a külföld művészeti légkörében kiképződött hazánkfia, kinek a sors eddigéig csak kisebb mértékben adá meg ugyan vágyai teljesülését, de ki nem csak a nevéhez kötött reményeknél, hanem működésének eddigi eredményeinél fogva is megérdemli, hogy róla megemlékezzünk. S talán fog akadni e sorok olvasói között, ki érdekes párhuzamokat is fog tenni két hasonló kiindulásu pálya között, ki látni fogja a hasonlatosságot a külső körülmények, s a különbséget a geniusz és szerencse áldásai között, mely ama művészeti pályák hőseit környezé.

Azon művész hazánkfia, kiről most szólanunk akarunk, Adler Vincze, az egykori virtuóz csodagyermek, a volt budai derék karigazgatónak fia és Erkel Ferencz rokona, ki évek óta nem csak a zongoravirtuózok, hanem az eredeti szellemű zeneszerzők sorában is első helyet foglal el s Párisban és Sveiczban számos kitüntetésben részesült.

Adler Vincze 1826. april 3-kán született Győrött. Mint hat éves gyermek kezdé el a zenegyakorlatokat otthon házi körében, nénye és atyja vezérlete mellett. Tíz éves volt, midőn a pesti nemzeti kaszinóban egy hangverseny alkalmával először lépett fel nyilvánosan, a midőn egy jeles és nehéz zenedarabot oly általános sikerrel játszott el, hogy Erkel érdemesnek tartotta, a sokat ígérő gyermek további kiképezését magára vállalni. Azonban ezen viszony nem tartott sokáig, mert a gyermek atyja budai karigazgatóvá választatván s Győrből Budára tevént át lakását, fiát is a maga szárnyai alá vette, ki azután itt törhetlen szorgalommal képezte magát további pályájára.

Az 1832-es i hosszú országgyűlés alatt több ízben hallatá magát a gyermek virtuóz Pozsonyban, majd Pesten és Budán is. 1843-ban a 17 éves ifju Bécsbe ment, hogy ze-

netanulmányait nagyobb erővel folytassa. 1849-ban Sveiczba utazott, hol önálló művészként lépven fel, a legnagyobb elismerésben részesült s egyhangulag a zongoravirtuózok első sorába helyezték. A sveiczi hírlapok lelkesedéssel szólottak nem csak játékaról, hanem saját szerzeményeiről is. Többi között egy csupán balkézre irt szerzeményét dicsérték, melyben a félkézzel játszó mű is ugy tűnt fel, mintha egy egész zenekar játszott volna. Mindamellett Adler célja, mint annyi más akkori virtuóz, nem csupán a külső technikai tökély volt;

vész és zeneszerző egyforma szerencsével működött. Játékanak épen ugy, mint szerzeményeinek jellemző vonása bizonyos eredetiség volt, melynélfogva mélyen behat nem csak a különféle időszakok, hanem a különféle népek zenéjébe is, s ezt ép, egészséges humorisztikai alakban tudja feltüntetni, a művészet igényeinek teljes kielégítésével. Vannak Adler Vinczének oly művei, melyekben valóságos zenészeti régiségbuvárnak látszik; vannak ismét mások, melyek egy-egy külön népfaj zenéjét tüntetik elő oly élénk és hatásos alakban, hogy az illető népfaj mind saját honfitársára ismerne a szerzőben. E jellemző saját-ság természetesen leginkább kitűnik magyar szellemű műveiben.

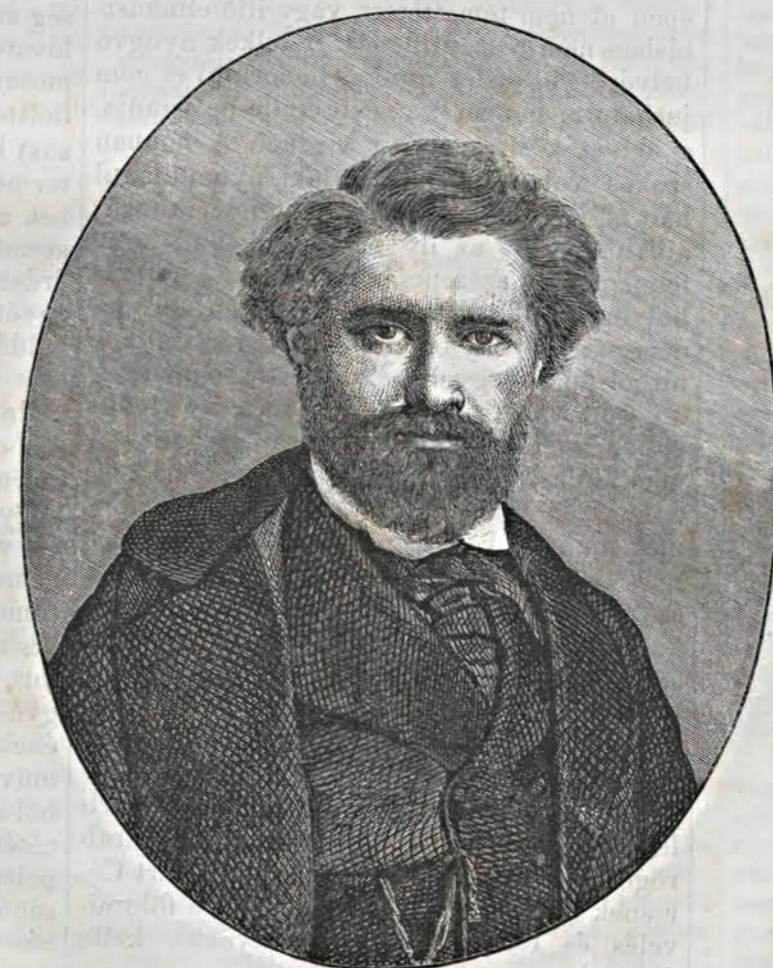
Hadd érintsük itt néhány szóval kiválóbb szerzeményeit. Ódonszerző művei között első helyen áll „Boszorkánytánc“-a (Danse bohémienne), mely a legféltlenebb örömrivalgás, boszorkányok tombolása, kiknek viharos zaja csak akkor szűnik meg egy percze, midőn a boszorkánykirály belép s az egész vad sereg lábához teszi le hódolatát, hogy azután annál eszeveszettebben folytathassa kicsapongó dár-dídját.

Egy másik ily ódon zamatu szerzeménye a „Lantos ének“ (Chant du bard), melyben Adler középkori zenészkint lép fel, a milyen nálunk Tinódy volt s ősi egyszerűségében mond el egy dalt a honkereső magyarokról, mely így kezdődik:

„Hős Etele	Ég ostroma
Hazát lele	Elsodora
Ugy magának	Népet, királyt.
Mint fájának	A mit talált stb. stb.

E dalban a szerző két alapeszmét fűzött egymásba, az egyik egy friss magyar, mely tette buzdít; a másik egy busongó lassu, de mindkettő az ősi naiv egyszerűség ömlik el.

Egy harmadik jeles szerzeménye Adlernek egy „Nagy induló“ (Grande marche). Ugy tudjuk, hogy művész hazánkfia már régebben egy „Sz. István“ című operát szándékozott írni s ezen „nagy indulója“ mintegy alapját képezné e dalműnek. Vajha

ADLER VINCZE.

ez által oda törekedett, hogy a technikai nehézségek legyőzése után a művészet szellemi céljainak elérésére képesítse magát. És tagadni nem lehet, hogy csak kevesen találkoznak, kik roppant technikai nehézségekkel járó szerzeményeit sikerrel eljátszani képesek.

A következők években mint előadó mű-